

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор факультету управління,
адміністрування та туризму

Євгеній РУДНІЧЕНКО

Ім'я, прізвище

19 червня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ

Галузь знань: Д – Бізнес адміністрування та право

Спеціальність: Д2 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС. Шифр дисципліни – ОПД.21

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (фахової підготовки)

Факультет – Управління, адміністрування та туризму

Кафедра – Менеджменту та адміністрування

Форми зачетів освіти	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни	Кількість годин						Форма семестрового контролю		
				Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ЦРС			
				Кредити ЄКТС	Годин	Всього	Лекції				Лабораторні роботи	Семінарські заняття
Д	3	6	5	150	50	16		24		100		+
З	3	6	5	150	12	6		6		138		+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за спеціальністю Д2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Програма схвалена

д.е.н., проф. Валентинко СТАДНИК

Ім'я, прізвище, назва та в. та прізвище автора.

Схвалена на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування

Протокол від 17 червня 2025 р. № 12. Зав. кафедри

Ірина ТЮРНІА

Ім'я та прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена Вченою радою факультету управління, адміністрування та туризму

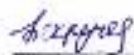
Голова Вченої ради факультету

Євгеній РУДНІЧЕНКО

Ім'я та прізвище

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	Економіки та управління		Олена ХРУНЦ
Гарант освітньо-професійної програми	Економіки та управління		Люся МАТВИЧУК
Декан	Економіки та управління		Віталій КАРПЕНКО

3 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Менеджмент» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Пререквізити – ОЗП.07 Культура українського мовлення та професійного спілкування, ОЗП.12.1 Базова загальновійськова підготовка, ОЗП.12.2 Основи патріотичної, психологічної підготовки та першої домедичної допомоги, ОФП.03 HR-інжиніринг, ОФП.04 Банківська система, ОФП.09 Страхування та фінанси страхових організацій, ОФП.12 Банківські операції.1, ОФП.13 Бюджетна система та казначейське обслуговування бюджетів.

Постреквізити – ОФП.26 Практика виробнича.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність планувати та управляти часом. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК10. Здатність працювати у команді. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК10. Здатність працювати у команді. ФК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації. ФК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку

програмні результати навчання. ПРН 01.Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами і явищами на різних рівнях управління економічними системами. ПРН11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПРН12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності. ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПРН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Мета дисципліни. Формування особистості фахівця, здатного вирішувати типові та інноваційні завдання у сфері управління функціонуванням і розвитком економічних організацій.

Предмет дисципліни. Сутність та сфери менеджменту. Процес і функції менеджменту. Методи й технології менеджменту. Групова динаміка і лідерство. Організаційна ефективність і ефективність менеджменту.

Завдання дисципліни. Формування практичних навичок з ефективного управління діяльністю економічних організацій в розрізі загальних і специфічних функцій менеджменту.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент має: *демонструвати знання* теорії, методів і функцій менеджменту, *розуміти* причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами і явищами на різних рівнях управління економічними системами; *демонструвати навички* креативного та критичного мислення для виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень; *аналізувати* практичні управлінські ситуації, змістовно *інтерпретувати* отримані результати та застосовувати методи менеджменту для ефективної реалізації управлінських функцій; *проявляти гнучкість* та адаптивність у нових ситуаціях; *демонструвати навички* міжособистісної взаємодії і лідерства; *проявляти навички* самостійної роботи, відкритості до нових знань, самоменеджменту в дослідженнях та професійній діяльності; *організовувати і оцінювати* результативність діяльності суб'єктів господарювання, *виробляти й ухвалювати рішення* щодо забезпечення та підвищення ефективності їх функціонування.

4 СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні заняття	СРС	лекції	практичні заняття	СРС
	Восьмий семестр			Восьмий семестр		
Тема 1. Менеджмент: сутність і функціональне призначення в діяльності суб'єктів господарювання. Розвиток теорії і практики менеджменту Принципи менеджменту	2	4	12	2	2	46
Тема 2. Внутрішнє і зовнішнє середовище організації	2	4	13			
Тема 3. Функції менеджменту «планування та організовування»	2	4	12			
Тема 4. Функції менеджменту «мотивування та контролювання»	2	6	13			
Тема 5. Управлінські рішення та комунікації в менеджменті	2	4	12			
Тема 6. Керівництво та лідерство. Форми влади і впливу. Методи менеджменту.	2	4	13	2	2	46
Тема 7. Формування і розвиток колективу. Управління конфліктами і командна робота. Тайм-менеджмент	2	4	12			
Тема 8. Організаційна ефективність та ефективність системи менеджменту	2	4	13			
Разом годин за семестр:	16	34	100	6	6	138

5 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Зміст лекційного курсу

Перелік лекційних занять для студентів денної форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Менеджмент: сутність і функціональне призначення в діяльності суб'єктів господарювання Сутність і призначення менеджменту як системи наукових знань та мистецтва управління. Суб'єкти і об'єкти управління. Функціональне різноманіття сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, нововведення, маркетинг. Рівні менеджменту: інституційний, середній, нижчий. Ролі менеджера: міжособистісні; інформаційні; пов'язані з прийняттям рішень. Здібності і компетенції менеджера: комунікативні, технічні, аналітичні, діагностичні, концептуальні. Розвиток теорії і практики менеджменту. Принципи менеджменту: еволюція та підходи до формування. Самоменеджмент у розвитку професійності менеджера. Літ.: [1] с. 8-63; [2] с. 7-16; с.26-40; [3] с. 24-40; [4]	2

2	Внутрішнє і зовнішнє середовище організації Ключові завдання менеджменту у роботі із внутрішнім середовищем. Структурування функцій і завдань організації. Технологічні фактори конкурентоспроможності фінансових установ та організацій: взаємозв'язок операційних і управлінських технологій. Соціальна складова організації. Гетерогенність персоналу: позитиви і проблеми з позицій ефективності управління. Організаційна культура: сутність, складові та призначення. Крос-культурний менеджмент. Зовнішнє середовище господарської діяльності і його основні характеристики. Взаємозалежність чинників прямої і непрямой дії. Відповідальність і етика менеджменту у взаємодії із зовнішнім середовищем Літ.: [1] с. 77-120; [2] с. 41-53; [3] с. 42-50; [4]	2
3	Функції менеджменту «планування» та «організовування» Зміст, мета та завдання планування. Принципи планування. Система планів підприємства: плани діяльності і плани розвитку. Особливості бізнес-планування. Стратегія діяльності. Сутність організаційного проектування. Повноваження, делегування, відповідальність.. Організаційні структури управління: види і умови ефективності застосування Літ.: [1] с. 185-265; [2] с. 59-95; [4]	2
4	Функції мотивування, контролювання і регулювання Поняття і роль мотивації у менеджменті. Теорії мотивації. Формування ефективного мотиваційного механізму в організаціях: специфіка фінансових установ Зміст, визначення та необхідність контролю. Мета, завдання, об'єкт, предмет, суб'єкти контролю. Види управлінського контролю. Етапи процесу контролю, їх характеристика. Системи контролювання якості діяльності. Контролювання виробничої та фінансової діяльності: специфіка й методи. Умови формування системи ефективного контролю. Регулювання у системі загальних функцій менеджменту. Літ.: [1] с. 266-324; [2] с. 96-129; [4]	2
5	Управлінські рішення та комунікації в менеджменті Поняття управлінського рішення та його місце у процесі управління. Класифікація управлінських рішень. Технологія прийняття і реалізації управлінського рішення. Способи ухвалення рішень і чинники, що впливають на цей процес на ринку фінансових послуг. Комунікаційний простір сучасних організацій. Методи комунікацій, комунікаційні канали та сфери їх ефективного використання. Ефективність внутрішніх комунікаційних мереж співвідносно життєвого циклу організації Рекламування, брендинг і стратегічний розвиток підприємства. Діджиталізація бізнесу: інформаційні управлінські системи у роботі з партнерами і споживачами. Літ.: [1] с. 121-184; [2] с. 165-199; [4]	2
6	Керівництво і лідерство. Форми влади і впливу. Методи менеджменту Сутність лідерства. Формальні та неформальні лідери. Лідерство як відображення особистих рис людини. Конструктивне і деструктивне лідерство. Емоційний інтелект лідера. Керівництво як мистецтво використання формальної влади для впливу на людську поведінку. Влада законна, влада покарання і винагороди, експертна і еталонна влади – їх природа і особливості. Ситуаційна детермінованість, мотиваційний потенціал та ефективність різних форм влади і впливу. Стратегічне лідерство на ринку фінансових послуг. Зміст і класифікація методів менеджменту. Взаємозв'язок методів управління із потребами та інтересами працівників. Особливості прямих та непрямих методів управління. Адміністративні та економічні методи управління, сфери й умови їх ефективного застосування. Правові методи управління. Соціально-психологічні методи управління. Емоційний інтелект менеджера і ефективність методів психологічної взаємодії. Літ.: [1] с. 64-76; с. 354-380; [2] с. 42-50; с. 149-159; [4]	2
7	Формування і розвиток колективу. Командна робота Трудовий колектив як мікросоціум. Чинники, що впливають на ефективність робочої групи.. Стадії розвитку трудового колективу і стилі управління.	2

	Континуум стилів керування. Неформальні групи: причини появи та особливості керування ними. Формальні і неформальні відносини у робочих групах та їх вплив на ефективність спільної діяльності. Сутність, причини і наслідки конфліктів. Типи конфліктів і наслідки конфліктів. Способи вирішення конфліктних ситуацій. Командна робота і рольові статуси учасників команди. Робочий час менеджера і технологія його ефективного використання. Дефіцит робочого часу як основний стрес-фактор.. Самоменеджмент. Планування цілей і завдань, визначення пріоритетів, делегування повноважень, аналіз часових витрат, моніторинг і аналіз результатів. Літ.: [1] с. 325-353; [2] с. 130-138; [3] с. 51-63; 147-182; [4]	
8	Організаційна ефективність і ефективність системи менеджменту Види та оцінка організаційної ефективності. Ефективність і результативність системи менеджменту. Етапи та показники визначення ефективності управління. Оцінка ефективності діяльності фінансового менеджера. Якість системи менеджменту, організаційні кризи і способи їх подолання. Менеджмент організаційних змін. Літ.: [1] с. 381-406; [2] с. 200-212; [4]	
Разом за семестр:		34

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Предмет, сфери і середовище менеджменту Літ.: [1] с. 8-63; с.77-120; [2] с. 7-58; [3] с. 24-50; [4]	2
2	Загальні функції і технологія менеджменту Літ.: [1] с. 185-324; [2] с. 59-129; [3] с. 156-182; [4]	2
3	Ефективність управління, лідерство і групова динаміка Літ.: [1] с. 64-76; с. 121-184; с. 325-406; [2] с. 42-50; с. 149-212; [3] с. 24-26; с. 51-63; 147-190; [4]	2
Разом :		6

5.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Менеджмент: сутність і функціональне призначення в діяльності суб'єктів господарювання Літ.: [1] с. 8-26; [2] с. 7-16; [3] с. 24-40; [4]	2
2	Розвиток теорії і практики менеджменту. Принципи менеджменту Літ.: [1] с. 27-63; [2] с. 17-40; [4]	2
3	Внутрішнє середовище організації. Літ.: [1] с. 77-120; [2] с. 41-58; [3] с. 42-50; [4]	2
4	Зовнішнє середовище організації Літ.: [1] с. 77-120; [2] с. 41-58; [3] с. 42-50; [4]	2
5	Функція «планування діяльності» Літ.: [1] с. 185-231; [2] с. 59-75; [4]	2
6	Функція «організація діяльності» Літ.: [1] с. 232-265; [2] с. 76-95; [3] с. 73-108; [4]	2
7	Функція «мотивування» Літ.: [1] с. 266-288; [2] с. 112-129; [3] с. 156-182; [4]	2
8	Функції контролю та регулювання діяльності	2

	Літ.: [1] с. 289-324; [2] с. 96-111; [4]	
9	Фінансовий контроль: форми здійснення і місце в управлінні Літ.: [1] с. 289-324; [2] с. 96-111; [4]	2
10	Управлінські рішення Літ.: [1] с. 152-184; [2] с. 165-178; [4]	2
11	Інформація і комунікації у менеджменті Літ.: [1] с. 121-151; [2] с. 183-199; [4]	2
12	Керівництво та лідерство. Форми влади і впливу Літ.: [1] с. 354-380; [2] с. 149-159; [4]	2
13	Методи управління Літ.: [1] с. 64-76; [2] с. 42-50; [3] с. 24-26; [4]	2
14	Формування і розвиток колективу. Командна робота Літ.: [1] с. 325-346; [2] с. 130-138; [3] с. 51-63; 156-182; [4]	2
15	Управління конфліктами і стресами. Тайм-менеджмент Літ.: [1] с. 347-353; [2] с. 134-138; [3] с. 147-156; 183-190; [4]	2
16	Організаційна ефективність: сутність і методи оцінювання Літ.: [1] с. 381-406; [2] с. 200-212; [4]	2
17	Ефективність системи менеджменту Літ.: [1] с. 381-406; [2] с. 200-212; [4]	2
	Разом :	34

Перелік практичних занять для студентів заочної форми здобуття освіти

№ заняття	Зміст практичного заняття	Кількість годин
1	Предмет, сфери і середовище менеджменту. Літ.: [1] с. 8-63; с. 77-120; [2] с. 7-129; [3] с. 24-50; [4]	2
2	Загальні функції менеджменту. Технологія менеджменту Літ.: [1] с. 64-76; 121-324; [2] с. 7-129; [3] с. 24-26; 73-108; с. 156-182; [4]	2
3	Лідерство, командна робота і ефективність системи менеджменту Літ.: [1] с. 325-346; с. 381-406; [2] с. 130-138 с. 165-212;; [3] с. 51-63; 156-182; [4]	2
	Разом	6

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів **денної** форми здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, самостійному опрацюванні окремих тем та питань навчальної дисципліни, підготовці до практичних/семінарських занять, виконанні домашнього завдання (в т.ч. з підготовкою презентацій), підготовці до поточного тестування з теоретичного матеріалу, підготовці до проведення підсумкових контрольних заходів (іспит). Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 1, підготовка до поточного тестового контролю з теми.	6

2	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 1, ознайомлення з вимогами до виконання ситуаційних вправ і завдань, підготовка до поточного тестового контролю з теми.	6
3	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 2, підготовка до поточного тестового контролю з теми 2	5
4	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 2, підготовка до проміжного тестового контролю з тем 1-2	6
5	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 3, підготовка до поточного тестового контролю з теми 3,	6
6	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 3, підготовка до поточного тестового контролю з теми 3	6
7	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 4, підготовка до поточного тестового контролю з теми 4.	6
8	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 4, підготовка до поточного тестового контролю з теми 4 .	6
9	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 4, підготовка до проміжного тестового контролю з тем 3-4 .	6
10	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 5; підготовка до поточного тестового контролю з теми 5	6
11	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 5, підготовка до проміжного тестового контролю з теми 5	5
12	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 6; підготовка до тестового контролю з теми 6.	6
13	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 6, підготовка до поточного тестового контролю з тем 5-6	6
14	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 7, підготовка до тестового контролю з теми 7.	6
15	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 7, підготовка до тестового контролю з теми 7.	6
16	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 8, підготовка до тестового контролю з теми 8.	6
17	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 8, підготовка до тестового контролю з теми; підготовка до тестування за темами 7-8	6
	Разом:	100

На самостійне опрацювання студентів виносяться проблемні питання з тем курсу та ситуаційні вправи до кожної теми, які розміщені у *Модульному середовищі для навчання*. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

6 ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ ВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування, розв'язування ситуаційних задач), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові, дослідницькі); методи стимулювання і мотивації учіння,

інтерактивні; метод аналізу конкретних ситуацій (case-study) з використанням технологій візуалізації, інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Google Meet, Модульне середовище для навчання тощо) і мають за мету – отримання системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей менеджменту, а також набуття навичок їх практичного використання.

7 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на семінарських заняттях (вирішення ситуаційних завдань, участь у обговоренні ситуацій).

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до семінарських занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активна праця на занятті, участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами ситуаційних завдань).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять та проходження тестового контролю.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на

доступних платформах, які сприяють формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються. Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми здобуття освіти

Аудиторна робота								Самостійна робота				Семестро- вий контроль	Разом
Практичні заняття (мінімум 8 контрольних точок)								Тестовий контроль:				Іспит	
1	2-3	4-5	6-8	9-10	11-12	13-14	15-17	T1- T2	T3-T4	T5-T6	T7-T8		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)													
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	24-40	60-
24-40								12-20				24-40	100**

Примітка: Т* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

**Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів
навчання студентів заочної форми здобуття освіти**

Аудиторна робота		Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль	Разом
Восьмий семестр					Сума балів
Практичні заняття (мінімум 2 контрольних точки)		Контрольна робота		Тестовий контроль	
1-2	3	Якість виконання	Захист роботи		
Т1-Т8					Іспит
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)					
3-5	3-5	12-20	6-10	6-10	30-50
6-10		18-30		6-10	30-50
					60-100

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і одне – практичне (розв’язання задачі або вирішення ситуаційного завдання). Кількість завдань у контрольній роботі залежно від особливостей дисципліни визначає кафедра. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань – 5 балами, практичне завдання 10 балами, загальна максимальна сума балів становить 20. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти та за захист

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Практичне завдання	6	8	10
Всього балів за якість	12	*	20
Захист	6	8	10

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти та захист оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв’язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з проміжних тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5. Проміжний тестовий контроль належить пройти студентам денної форми здобуття освіти. На тестування відводиться 20 хвилин.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця – Розподіл балів залежно від наданих правильних відповідей на тестові завдання поточного контролю (для денної форми)

Кількість правильних відповідей	1–11	12–14	15–17	18–20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	3	4	5

Студенти заочної форми здобуття освіти мають пройти тільки підсумковий тестовий контроль, кількість тестів в якому 25. Відповідно до таблиці структурування видів робіт за

тестовий контроль здобувач заочної форми освіти залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів залежно від наданих правильних відповідей на тестові завдання контролю (для заочної форми)

Кількість правильних відповідей	1–14	15-16	17-18	19–20	21-22	23–25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-72	73-82	83-89	90-100
Кількість балів	-	6	7	8	9	10

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24	32	40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	10	15
Теоретичне питання № 2	6	10	15
Практичне завдання	8	14	20
Разом:	30	34	50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (**Таблиця –**

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться в межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

10 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Сутність і призначення менеджменту як системи наукових знань та мистецтва управління.
2. Вимоги до сучасних менеджерів. Менеджер і підприємець.
3. Зміст процесу управління. Класифікація управлінських ролей за Мінцбергом
4. Суб'єкти і об'єкти управління. Класифікація управлінських працівників за професійно-кваліфікаційним, функціональним і структурним підходами.
5. Функціональне різноманіття сфери менеджменту. Управлінські функції та рівні управління. Співвідношення ролей і функцій в роботі керівників різних рівнів.
6. Сутність революційних та еволюційних змін у менеджменті.
7. Класичний напрям теорії управління. Основні висновки теорії наукового управління, теорії раціональної бюрократії і теорії адміністрування.
8. Школи гуманістичного напрямку менеджменту. Сутність школи людських відносин та науки про поведінку людей.
9. Інтегровані підходи до управління.
10. Сутність принципів менеджменту. Внесок Ф. Тейлора і Емерсона у формування принципів менеджменту
11. Принципи менеджменту А. Файоля
12. Методологія формування сучасних принципів менеджменту.

13. Характеристики та складові зовнішнього середовища діяльності організації.
14. Ключові завдання менеджменту у побудові внутрішнього середовища організації.
15. Технологічна складова внутрішнього середовища організації. Вплив зміни технології на стан внутрішнього середовища організації.
16. Чинники, що впливають на індивідуальну поведінку людини в організації
17. Сутність і принципи планування. Види планів організації та їх взаємозв'язок.
18. Зміст і етапи стратегічного планування.
19. Аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища організації. Матриця SWOT
20. Базова стратегія підприємства. Матриця Томпсона-Стрікланда у виборі базової стратегії підприємства
21. Зміст тактичного і оперативного планування.
22. Управління за цілями як інструмент управління реалізацією стратегії діяльності підприємства
23. Завдання і зміст організаційного проєктування. Принципи побудови структури управління організацією
24. Централізація і децентралізація у побудові організаційних структур. Вплив життєвого циклу організації на її структуру.
25. Функціональний, елементний і організаційний аспекти побудови організації. Результат проєктування організаційної структури
26. Поняття і види повноважень, зміст і причини делегування повноважень. Баланс повноважень і відповідальності.
27. Сутність і складові процесу мотивації.
28. Змістові теорії мотивації – Маслоу, МакКлеланда і Герцберга.
29. Процесійні теорії мотивації – Врума, Адамса, Портера-Лоулера.
30. Теорія управління бажаною поведінкою і концепція партисипативного управління
31. Функція контролювання. Види і етапи процесу контролювання.
32. Проєктування системи контролю. Характеристики ефективної системи контролю.
33. Завдання й інструменти фінансового контролю.
34. Завдання і сфери операційного контролю.
35. Управління якістю за системою TQM. Діаграма “причини- наслідки” (схема Ісікави).
36. Зміст і класифікація методів менеджменту. Взаємозв'язок методів управління із потребами та інтересами працівників.
37. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи управління, сфери й умови їх ефективного застосування.
38. Економічні методи управління, сфери й умови їх ефективного застосування.
39. Соціально-психологічні методи управління. Соціальна активізація і соціальні обмеження.
40. Поняття управлінського рішення та його місце у процесі управління. Класифікація управлінських рішень.
41. Технологія прийняття і реалізації управлінського рішення.
42. Етапи процесу прийняття раціональних управлінських рішень.
43. Методи прийняття управлінських рішень і фактори, що впливають на цей процес.
44. Інформація як основа управління. Вимоги до управлінської інформації.
45. Комунікаційний простір сучасних організацій. Внутрішні і зовнішні комунікації.
46. Методи комунікацій, комунікаційні канали та сфери їх ефективного використання.
47. Комунікаційні мережі в організації – види і місце в системі управління.
48. Розвиток інформаційних технологій і ефективність управління.
49. Види інформаційних управлінських систем у роботі з партнерами і споживачами.
50. Перспективні напрями діджиталізації бізнесу.
51. Сутність і порівняльна характеристика керівництва і лідерства. Формальні і неформальні лідери. Конструктивне і деструктивне лідерство
52. Форми влади і впливу у контексті ситуаційних чинників управління.
53. Лідерство як відображення особистих рис людини. Лідери і послідовники. Емоційний інтелект лідера.
54. Підхід до вивчення лідерства з позиції поведінки лідера. Особливості керівництва авторитарних і демократичних лідерів.

55. Використання матриці Блейка і Моутон у виборі стилю управління робочою групою.
56. Фактори гетерогенності і ефективності робочих груп. Категорії гетерогенності і цілісності у формуванні трудових колективів.
57. Ситуаційний підхід до лідерства.
58. Методологічні підходи до визначення організаційної ефективності.
59. Види і показники організаційної ефективності.
60. Ефективність і результативність системи менеджменту. Показники ефективності системи менеджменту.
61. Сутність і наслідки конфліктів. Типи конфліктів і їх причини. Способи вирішення конфліктних ситуацій.
62. Сутність та види робочих груп. Етапи розвитку формальних робочих груп.
63. Стили управління на різних етапах розвитку групи за Херсі і Бланшаром.
64. Чинники продуктивності командної роботи.
65. Зміст і завдання тайм-менеджменту.

11 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Освітній процес з дисципліни «Менеджмент» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою, зокрема:

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент».
2. Курс «Менеджмент» <https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=275>
4. Завдання для контрольних робіт для студентів заочної форми навчання.
5. Пакет підсумкових завдань.

12 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (ЗА ПОТРЕБИ)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

13 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

- 1 Стадник В.В. Йохна М.А. Менеджмент: підручник / В.В. Стадник, М.А. Йохна. – К. : Академвидав, 2007. – 472 с.
- 2 Шкільняк М. М. Менеджмент: навч. посіб / М. М. Шкільняк, О.Ф. Овсянюк-Бердадіна, Ж.Л. Крісько, І.О. Демків. Тернопіль: Крок, 2017. – 252 с.
- 3 Стадник В.В. Менеджмент гетерогенних організацій : навчальний посібник. – Хмельницький : ПП А.С. Гонта, 2017. – 274 с
- 4 Стадник В.В., Хрущ Н.А., Йохна В.М. Теорія і методологія управління розвитком соціально-економічних систем: монографія. Кам'янець-Подільський: Друкарня «Рута», 2023. 264 с.

Додаткова

- 1 Актуальні проблеми сучасного менеджменту : монографія / [Л. М. Варава та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. М. Варава] ; ДВНЗ "Криворізь. нац. ун-т", Каф. менеджменту і адміністрування. – Кривий Ріг : Роман Козлов [вид.], 2018. – 201 с.
- 2 Білорус Т.В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. – 185 с.
- 3 Коваленко І. М. Менеджмент: підруч. для студентів спец. менеджмент, економіка підприємства / І. М. Коваленко, М. П. Коваленко, В. С. Коршунов ; за заг. ред. д-ра фіз.-мат. наук, проф. Коваленко М. П. ; [Міжнар. гуманітар. ун-т]. - Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2017. – 361 с.
- 4 Менеджмент. Базовий курс: навч. посіб. / Ю.В. Герасименко, О.Г. Підвальна; Вінниць. нац. аграр.

- ун-т. Вінниця: Консоль, 2017. – 255 с.
- 5 Менеджмент: графічна і таблична візуалізація : навч. посіб. / [О. Є. Кузьмін та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 4-те вид., випр. та допов. – Львів : Вид-тво Львів. політехніки, 2018. – 207 с.
 - 6 Менеджмент: навч. посіб. / [Г. О. Дорошенко та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.О. Дорошенко ; Харків. ін-т фінансів Укр. держ. ун-ту фінансів та міжнар. торгівлі. – Харків : ВСВ-Принт, 2015. – 299 с.
 - 7 Менеджмент : навч. посіб. / Н.С. Краснокутська, О.М. Нашекіна, О.В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.
 - 8 Муромець Н. Є. Менеджмент: навч. посіб. / Муромець Н. Є., Мирошниченко Ю. В., Корсаков Д. О. ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. – Харків : Мезіна В. В., 2017. – 322 с.
 - 9 Менеджмент: навч. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти бакалавра спец. "Менеджмент" / Д. Т. Бікулов [та ін.] ; Запоріж. нац. ун-т. – Запоріжжя : Запоріж. нац. ун-т, 2017. – 359 с.
 - 10 Менеджмент різноманітності в розвитку конкурентоспроможності промислових корпорацій: монографія / За заг. і наук. ред. В.В. Стадник. – Хмельницький: ФОП А.С. Гонта, 2017. – 350 с.
 - 11 Мінцберг Генрі. Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керувати компанією / Генрі Мінцберг ; пер. з англ. Роман Корнута. – Київ : Наш формат, 2018. – 397 с.
 - 12 Стадник В.В., Григорук П.М., Хрущ Н.А. Управління підприємницькою діяльністю: тлумачний словник. – Хмельницький : ХНУ, 2020. – 131 с.
 - 13 Стадник В.В. Менеджмент и маркетинг туризма: навч. посібн./ В.В. Стадник, Л.О. Гризовська. – Хмельницький: ХНУ, 2020. – 355 с.
 - 14 Стадник В.В., Головчук Ю.О. Управління інноваціями на основі розвитку партнерських відносин: монографія. Кам'янець-Подільський: Друкарня «Рута», 2020. – 232 с.
 - 15 Стадник В.В., Красовський О.О., Фурман А.В., Шкляр Є.С Концепція менеджменту різноманітності в забезпеченні розвитку ринкового потенціалу підприємств в умовах кризи Вісник ХНУ. 2022 .№ 5, С.235-242
 - 16 Стадник В., Каштальян О Технології і ресурси розвитку конкурентоспроможності економіки України в процесах повоєнного відновлення. Scientific Collection Inter Conf+ (2023); Umea, Kingdom of Sweden) by the SPC «Inter Conf». No 30 (143). P.52-69. DOI 10.51582/interconf.19-20.02.2023.007
 - 17 Стадник В.В., Хрущ Н.А., Йохна В.М. Теорія і методологія управління розвитком соціально-економічних систем: монографія. Кам'янець-Подільський: Друкарня «Рута», 2023. 264 с. (14,5 д.а.)
 - 18 Стадник В.В., Яцюк Н.В., Гончарук А.М., Йохна В.М., Гончарук О.В., Організаційна культура як архітектура простору інновацій в трансформаційних процесах соціально-економічних систем. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2022 .№ 6, Т.1. С.14-25
 - 19 Функціональні стратегії інноваційного розвитку промислових підприємств: монографія /За наук. ред. В.В. Стадник. Хмельницький: ХНУ, 2016. 484 с.
 - 20 Mykhalchuk I., Stadnyk V. Management of group dynamics in the context of developing the creativity potential of the enterprise. Modeling the Development of the Economic Systems. 2024. No2. P.175-181. <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-22>
 - 21 Stadnyk V. «Diversified management» in a context of implementation of strategy of innovative development of organizations / V. Stadnyk // International Dialogues of Education: past and present. – 2017. – Vol.4. – № 1. – [Електронне видання] Режим доступу: <http://www.ide-journal.org/journal/?issue=2017-volume-4-number-1>.
 - 22 Stadnyk V., Krasovska G, Khomych L., Motivation models of leadership in managing of organizational development. Modeling the Development of the Economic Systems. 2022. No3. P.72-78.
 - 23 Stadnyk V., Yokhna V., Melnyk S., Zamazii O., Schevchuk I. Institutional space of sustainable development: Structure, motives, and conditions of development in Ukraine.Social & Legal Studios. 2024. Vol. 7, No. 3, P.114-126.DOI: 10.32518/sals3.2024.114 **SCOPUS**

14 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 1 Модульне середовище для навчання. Модульний курс “Менеджмент» Режим доступу : <https://msn.khmnmu.edu.ua/course/view.php?id=275>
2. Електронна бібліотека університету . URL: http://lib.khmnmu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
3. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnmu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.

МЕНЕДЖМЕНТ

Опис дисципліни (анотація)

Тип (статус) дисципліни	Обов'язкова професійної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	Восьмий
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	5,0
Форми здобуття освіти, для яких викладається дисципліна	Очна (денна)/заочна

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студент має: *демонструвати знання* теорії, методів і функцій менеджменту, *розуміти* причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами і явищами на різних рівнях управління економічними системами; *демонструвати навички* креативного та критичного мислення для виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень; *аналізувати* практичні управлінські ситуації, змістовно *інтерпретувати* отримані результати та застосовувати методи менеджменту для ефективної реалізації управлінських функцій; *проявляти гнучкість* та адаптивність у нових ситуаціях; *демонструвати навички* міжособистісної взаємодії і лідерства; *проявляти навички* самостійної роботи, відкритості до нових знань, самоменеджменту в дослідженнях та професійній діяльності; *організовувати, здійснювати роботу і оцінювати* результативність діяльності суб'єктів господарювання різних секторів економіки України, *виробляти й ухвалювати рішення* щодо забезпечення та підвищення ефективності їх функціонування.

Зміст навчальної дисципліни. Сутність та сфери менеджменту. Розвиток теорії й практики менеджменту. Принципи менеджменту. Загальні функції менеджменту: планування, організаційна діяльність, мотивування, контролювання, регулювання. Функціональні сфери менеджменту. Гетерогенність середовища менеджменту. Методи й технології менеджменту. Інформаційні системи і комунікації в менеджменті. Управлінські рішення: теорія і практика обґрунтування. Організаційна ефективність та ефективність системи менеджменту. Керівництво й лідерство – процеси взаємодії, відповідальності та етики в діяльності керівників.

Пререквізити – ОЗП.07 Культура українського мовлення та професійного спілкування, ОЗП.12.1 Базова загальновійськова підготовка, ОЗП.12.2 Основи патріотичної, психологічної підготовки та першої домедичної допомоги, ОФП.03 HR-інжиніринг, ОФП.04 Банківська система, ОФП.09 Страхування та фінанси страхових організацій, ОФП.12 Банківські операції.1, ОФП.13 Бюджетна система та казначейське обслуговування бюджетів.

Постреквізити – ОФП.26 Практика виробнича.

Запланована навчальна діяльність: мінімальний обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни третього рівня (доктор філософії) вищої освіти за денною формою здобуття освіти становить 8 годин; для заочної форми – 2-3 години на 1 кредит ЄКТС

Методи викладання: інтерактивно-аналітичні (словесне викладення матеріалу з використанням мультимедіа-презентацій, ініціювання дискусій, аналіз проблемних аспектів теорії і практики менеджменту)

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, тестовий контроль

Вид семестрового контролю: іспит – 8 семестр.

Навчальні ресурси:

1. Стадник В.В. Йохна М.А. Менеджмент: підручник / В.В. Стадник, М.А. Йохна. – К. : Академвидав, 2007. – 472 с.
2. Шкільняк М. М. Менеджмент: навч. посіб / М. М. Шкільняк, О.Ф. Овсянюк-Бердадіна, Ж.Л. Крісько, І.О. Демків. Тернопіль: Крок, 2017. – 252 с.
3. Стадник В.В. Менеджмент гетерогенних організацій : навчальний посібник /В.В. Стадник. – Хмельницький : ПП А.С. Гонга, 2017. – 274 с.
4. Стадник В.В., Хрущ Н.А., Йохна В.М. Теорія і методологія управління розвитком соціально-економічних систем: монографія. Кам'янець-Подільський: Друкарня «Рута», 2023. 264 с.
5. Модульне середовище для навчання. Електронний курс «Менеджмент» Режим доступу : <https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=275>.

Викладачі: доктор економічних наук, професор Стадник В.В.,